

УДК 766: 747

Кузнецова Ірина Олексіївна¹

д.мистецтвознавства, професор

НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» ,

E-mail: theory.practice.design@gmail.com

Лільчицький Олег Володимирович²

викладач

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

E-mail: olegvolya1970@ukr.net

Гегер Анна Дмитрівна³,

к.т.н.,

Київський національний університет будівництва та архітектури

Ус Вікторія Феліковна⁴,

к.т.н

Національний авіаційний університет.

ОСОБЛИВОСТІ НАПРЯМКІВ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ ШРИФТОВИХ КОМПОЗИЦІЙ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ

Анотація. У статті розглядаються особливості напрямків історичного розвитку шрифтових композицій (ШК) в дизайні інтер'єру. На першому етапі розвитку ШК людина перебувала в пошуку найбільш якісного засобу передачі інформації. Таким засобом став лист. Єдиною вимогою до матеріалу і засобу нанесення була довговічність, що і зумовило особливості першого напрямку в розвитку ШК в інтер'єрі. У другому напрямку історичного розвитку ШК простежується істотний розвиток саме матеріальної бази засобів і способів нанесення написів. Проявляється прагнення до краси у всьому, що оточує людину, зокрема в інтер'єрі. ШК визначаються можливостями використання фарби і кисті. З'являються криволінійні композиції. З'являються складні шрифти. Третій напрямок відображає вплив бурхливого технологічного розвитку. Поява нових

---

¹ © Кузнецова І. О.

² © Лільчицький О.

³ © Гегер А.Д.

⁴ © Ус В.Ф.

засобів для створення ШК дозволила створювати образні рішення, які здатні робити життя людини зручнішим. У четвертому напрямку ШК здатні розвиватися в просторі і в часі, наділені динамікою. Засобом для створення ШК стали комп'ютерні і LED - технології.

Ключові слова: шрифтова композиція, інтер'єр, напрямок розвитку, письмо, матеріал, інструмент, технологія, інновація, комп'ютерні та LED – технології

Постановка проблеми. Шрифтові композиції (ШК) в інтер'єрі сьогодні, в умовах інформатизації, набувають все більшої популярності. Це пов'язано не тільки з надмірним потоком інформації, а також з потребою сучасної людини у персоніфікації власного простору, і сьогодні для цього, як ніколи раніше, є всі можливості. Потреба постійно розширювати межі, складати нові комбінації, еклектика сьогодення має підводитись під загальні правила та принципи, які продиктовані минулим.

Якщо в недавньому часі основною функцією шрифту була передача тексту, то сьогодні ШК набувають все більшого значення і вносять в дизайн інтер'єру все більше виразності та індивідуальності, а завдяки розвитку комп'ютерних та LED – технологій вони стають різноманітнішими та активнішими за впливом. У наш час доступності комунікацій з'являються все нові шрифтові рішення. На зміну машинній строгості приходять емоційні шрифти, здатні імітувати живий почерк. Читабельність тексту не завжди виходить на перший план. Та якими б не були сучасні рішення ШК в інтер'єрі, в них все одно міститься досвід минулого. Сьогодні все частіше постає питання актуальності та доцільноті використання такого виду композиції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій: Без аналізу того, як складався розвиток у застосуванні ШК в інтер'єрі, важко робити прогноз відносно того, якими вони будуть і за якими принципами застосовуватимуться у дизайн – проектуванні навіть у найближчий час. Тому через недостатність публікацій за даною темою дослідження необхідним є аналіз близьких за сутністю робіт.

Із публікацій, більшіх до даної теми досліджень з акцентуванням саме на шрифти, потрібно розглянути

публікацію Лоукотки [3], в якій вивчається проблема появи та розвитку писемності різних народів. Частково описуються засоби та методи нанесення писемних повідомлень, розкриваються причини, що мали істотний вплив на їх розвиток. Зокрема, починаючи із стародавніх часів, автор вказував на те, що обмеженість в матеріальній базі стримувала розвиток писемності, шрифту. Також автором фрагментарно, але не достатньо приводяться приклади застосування ШК в інтер’єрі різних епох. Чжоу Чен [5] розглядає процес становлення і розвитку китайської каліграфії від традицій до практичного застосування в сучасному дизайні як самостійного напрямку. Частково висвітлює синкретичний характер каліграфії як ШК, розглядає каліграфію в контексті організації навколошнього простору та візуальної комунікації.

Яремчук О. [7] вивчає термін «графічний шрифтовий дизайн» в широкому сенсі як створення знаково – символічних образів, що потребує врахування змін в процесі розвитку проектування та технологічно – виробничих засобів. Авторка вказує на те, що поряд зі змінами в характері візуальної культури з’являється проблема раціонального використання традиційних засобів формування ШК, розробки нових шрифтів.

Коваль [2] розглядає питання світло–кольорового проектування дизайну інтер’єру за допомогою новітніх LED – технологій, роль світла в художньо образному рішенні інтер’єру. Авторка досліджує взаємозв’язок між LED – світлом та композиційною структурою предметно – просторового середовища.

Хеллер С. і Сеймур Ч. [8] розглядають еволюцію графічних стилів від часу виникнення комерційного мистецтва у вікторіанську епоху, як результат промислової і ділової революції в XIX ст., до сучасності. Автори дають оцінку формальним і візуальним характеристикам витворів певних періодів дизайну, в тому числі оцінюючи і цифровий дизайн ШК, проте не розглядають використання останніх в дизайні інтер’єру.

Публікації [1, 4] та ін. були використані для написання даної статті як джерела візуально – графічного аналізу

історичного розвитку ШК в дизайні інтер’єру. В цілому тема даного дослідження вивчена недостатньо.

Мета. Дослідити особливості напрямків історії розвитку ШК в дизайні інтер’єру.

Основна частина. В міру розвитку цивілізації все більше уваги приділяється питанню гармонійного взаємозв'язку напису, способу його нанесення та поверхні. Для того, щоб зрозуміти як розумно використовувати ШК в дизайн – проектуванні інтер’єру, необхідно, перш за все, вивчити протодизайнське коріння цього явища, систематизувати та виявити закономірності його розвитку.

ШК представляє собою форму побудови об’єкта графічного дизайну, в якій гармонійно пов’язані між собою набори літер, блоків тексту та інших учасників текстового простору, яки складають композицію. При дизайн – проектуванні інтер’єру відбувається синтез функціональних і естетичних ідей відносно його оформлення, в тому числі з допомогою ШК. Прагнення людини передавати та фіксувати певну інформацію за допомогою шрифту спостерігається ще на зорі її розвитку. Розглянемо перший напрямок історичного розвитку ШК в дизайні інтер’єру.

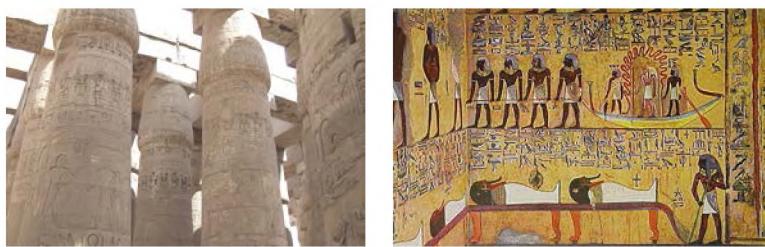
Намагання відобразити хід історичних подій та особисте відношення до них спричинили появу картичного та предметного письма. Подальший прискорений розвиток писемного процесу призвів до винайдення знаків – символів і, відповідно, образно – символічного виду письма.

Прикладом найбільш раннього використання такого виду письма, як образно – символічний, є клинопис шумерів. Винайдення його датується IV тисячоліттям до н.е. Свої письмена вони вирізали на глині – матеріалі, якого було вдосталь на території проживання. Прописувались символи за допомогою дерев’яного різця. Глиняні плитки з написами в подальшому запікались, завдяки чому ставали довговічними. Шумери писали не лише на глиняних табличках, а й використовували такі тверді породи каменю як базальт і серпентин. Крім того, шрифтові композиції наносились на статуй, вази, печатки та ін. [3].

До клинопису відносять також єгипетські та китайські ієрогліфи. В камені, єдиному на той час довговічному матеріалі, древні правителі увіковічували власні імена, перемоги, визначні політичні події.

Мистецтво Стародавнього Єгипту мало багато прикладів застосування шрифту в інтер'єрі. В єгипетському іерогліфічному письмі (IV тис. до н.е.) нараховувалось до 600 зображень предметів, птахів, тварин, людей [3]. Єгипетські майстри при висіканні рельєфу враховували освітлення та умови сприймання тексту. Рельєфи були нанесені на колонах храмів, обелісках та пілонах (рис.1а). Нижня частина під квіткою лотоса на колоні могла бути покрита групами вирізьблених картин і іерогліфічного письма, що мали певну логічну послідовність.

Древні египтяни гравіювали ієрогліфи спочатку зверху вниз, а пізніше – справа наліво і лише зрідка у протилежному напрямку. Напрямок, у якому варто було читати, вказували обличчя та ноги зображеніх людей у композиції.

Колони Карнакського храму, який присвячений Амону-Ра. Гробниця фараона Сеті I, 1290 – 1279 рр. до н.е., XIX династія

Рис. 1. – перші два напрямки історичного розвитку ШК в дизайні інтер'єру

Ієрогліфи слугували перш за все для монументальних написів. Єгиптяни висікали чи вирізали їх на камені, інколи розфарбовували; як правило вони не обмежувались прорізанням контурів, а заглиблювали всю їх площину. Крім того напис повинен був мати декоративний характер, відображаючи мистецтво того часу. Найбільш широкого застосування

монументальне письмо мало в епоху «нового царства», коли єгипетські майстри ефектно групували написи, виходячи із естетичних поглядів. Саме єгипетські ШК в дизайні інтер'єру є із найбільш ранніх прикладів, що збереглись до наших днів найбільш повно.

В Греції формування власного алфавіту відбувалось приблизно в X столітті до н.е. Ретельний підхід до створення текстів знаходив свій прояв на стінах гробниць, святилищ, приватних будинків. Написи виконували більш інформаційну роль на відміну від Стародавнього Єгипту, де вони слугували засобом прославлення фараона. До написів греки пред'являли вимоги як естетичного, так і функціонального характеру. Враховувались умови сприймання тексту.

В подальшому писемність грецькими колоніями була перенесена до Італії. Різноманітні варіанти латинського алфавіту були створені саме на основі грецького.

Розвиток першого напрямку не завершився появою нових технологій для протодизайну інтер'єру. Нанесення ШК на камені натомість продовжувало вдосконалюватись. В нинішній час для цього використовуються комп'ютерні технології.

Специфіка латинських написів також обумовлена використанням каменю, як основи для письма. На відміну від грецьких написів, основою яких було висікання літер однієї товщини, у латинському написанні з'явилася різна товщина основних та допоміжних штрихів літери. Саме кам'яна поверхня і техніка висікання стали основою появи засічок, які в подальшому були художньо переосмислені і перетворені у художню форму.

З появою християнства почали з'являтись ранні християнські написи на надгробках, де вказувалось ім'я. Пізніше написи стали багатослівнішими.

У ранньому середньовіччі антична форма написів зберігається, проте зовнішньо ускладнюється. Романські та готичні ШК зустрічаються на порталах, в інтер'єрах храмів, саркофагах та надгробних плитах.

В епоху Відродження з'явилися перші трактати теорії побудови шрифту. Дюррером було досліджено основні

закономірності у розміщенні ШК на будівлях [3]. Акцент був направленний на екстрем'єр, а не на інтер'єр. У використанні шрифтів копіювались, в основному, античні образи.

ШК стилю бароко були співзвучні часу. Прослідковувалась декоративна складність та вичурність обрисів. Написи в інтер'єрах споруд і на фасадах наносились пріоритетно чорним кольором чи золотом. Ефектно виділялись ШК на картушах. В епоху бароко стали застосовувати вензелі у надгробках, пам'ятних дошках, металевих воротах, порталах храмів і супільних споруд.

Перехід до застосування класичної антикви в композиціях на основі шрифту відбувся у середині XVIII століття. З'явився єгипетський шрифт, або брусковий (поч. XIX ст.). Це був новий шрифт на основі антикви, зі збереженням усіх його пропорцій та розміщенням засічок, проте відмінністю стала однакова товщина усіх елементів. На початку XIX століття в Англії виник ще один вид шрифту – гротеск, або рублений, створений також на основі антикви. Як і в єгипетському, в гротесковому шрифті всі літери мали однакову товщину, проте були відсутні засічки.

ШК в інтер'єрі мала безпосередній зв'язок з інструментальною та матеріальною базою, з допомогою яких вона створювалася, а культурна складова та естетичні норми постійно піддавали її змінам в ході історичного розвитку. Перший напрямок розвитку ШК пов'язаний з прагненням людини того часу увіковічити власне ім'я та події, що з нею відбулися, та лише пізніше передати естетику традицій та культури. Наслідком стала поява рубленого та різьбленого шрифту, що пов'язано зі способом нанесення його на камені та глині, основних довговічних матеріалів того часу.

Другий напрямок використання ШК в дизайні інтер'єру можна було б розпочати з розвитку нанесення колористичних написів ще в гробницях фараонів, проте масового характеру таке явище не набуло (рис.1б). Суттєво активніше воно почало проявлятись в епоху еллінізму. Вищеписане використання ШК в інтер'єрах Древнього Риму, Візантії, середньовічних храмах саме як написів, що створювались з допомогою пензля і фарби, було присутнє, проте збереглись такі композиції до нашого

часу значно гірше. У IV столітті почали з'являтись закруглені накреслення літер, які важко було створювати на камені, а пензлем реально [3].

Наприкінці XIV – початку XV ст. з'являється скоропис та в'язь, що в інтер'єрі також має зв'язок з такою специфікою створення ШК як нанесення пензлем. В залі Амура і Психеї Палаццо Дель Те із передмістя Мантуї XIV ст. Джуліо Романо, аркі «Ворота царів» сцени театру «Олімпіко» Андре Палладіо і Вінченціо Скамоцці 1580- 1585 рр. та в ін. інтер'єрах епохи Ренесансу були використані ШК, створені з допомогою пензля.

Вплив декоративного мистецтва стилю модерн на рубежі XIX – XX ст. призвів до появи співзвучного по накресленню шрифту. Шрифтові вставки, монограми та вензелі обрамлялись рослинним орнаментом і були виконані у техніці поливної глазурі.

Другий напрямок використання ШК в дизайні інтер'єру характеризується як напрямок отримання шрифтів, виконаних у матеріалах, доступних на даному етапі розвитку, та з допомогою пензля. Зокрема досягнення декоративності та складності шрифт завдячує активному розвитку матеріалів та способів нанесення ШК. Важливою характеристикою другого напрямку розвитку ШК в дизайні інтер'єру, як і першого напрямку, є його рукотворність.

Варто зазначити, що походження слова «письмо» тлумачиться різними народами по різному. Так, чеське слово psati походить від давньослов'янської форми pъsati (письати), що у свою чергу близьке латинському pingere, при чому обидва слова від початку мали значення «рисувати», що відповідає другому напрямку створення ШК в дизайні інтер'єру.

Латинське дієслово scribere від початку означало «видавлювати»; від нього в свою чергу походить німецьке schreiben, а також французьке écrire та іспанське escribir [3], що відповідає першому напрямку створення ШК в дизайні інтер'єру. Різне походження слова «письмо» вказує на різницю в способах та засобах його нанесення різних народів на різних етапах розвитку писемності. Тобто даючи визначення такому процесу, як письмо, різні народи вкладали в нього різне поняття,

що по суті зводяться до особливостей матеріалів, на яких створювались шрифтові композиції, і інструментальної бази, з допомогою якої створювались останні.

Третій напрямок починає активно розвиватись на початку ХХ ст. завдяки розвитку нових технологій. Шрифт активно застосовувався для створення образних рішень конструктивістами. Потрібно відмітити швейцарську Нову Типографіку, на особливості проявлення копозицій якої мав вплив розвиток нових технологічних можливостей, зокрема тих, які давали елементи фотографій.

В епоху модернізму найбільш відповідним прикладному мистецтву двадцятих років ХХ ст. виявився рублений шрифт. В сорокових – п'ятдесятих роках більшої відповідності набувають шрифти, засновані на класицизмі. Написи на стінах метрополітену, збудованому в даний період, виконували на основі антики та її варіантів. У вісімдесяті роки актуальності знову набувають рублені шрифти, а також гротеск та скелетний гротеск. В епоху постмодернізму провідні дизайнери використовують ШК в дизайні інтер'єру власного житла (рис.2а).

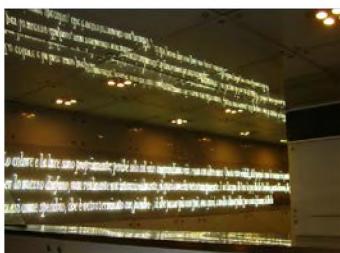
Найбільш активно шрифти використовуються для систем візуальної інформації в інтер'єрах, пов'язаних з транспортом. Тут ще немає динамічного шрифту, який з'явиться у наш час. Таким чином, третій напрямок історичного розвитку шрифтових композицій в дизайні інтер'єру визначається технологіями нанесення їх.

Сучасні шрифти, за технікою відтворення поділяють на рукописні, гравійовані, рисовані та типографічні; за накресленням літер на нормальні, курсивні, з нахилом, вузькі, жирні, напівжирні, світлі. Гарнітура поєднує в собі шрифти одного й того ж самого нарису і має власну назву: гротеск, академічна, романська та ін.

У ХХІ ст. інформатизація суспільства збільшується по експоненті, що посилило потребу людини в персоніфікації особистого простору, у тому числі при використанні ШК в дизайні інтер'єру.

а

б

Роберт Вентурі. «Скотт-БРАУН Асошиєйтс». Дім Вентурі. Філадельфія. 1980-і рр.
Гаэ Ауленті і Джозеф Кошут. Метрополітен Неаполю. Станція «Данте». 2011 р.

Рис. 2. – Третій та четвертий напрямки історичного розвитку ШК

На думку Джозефа Д. Трейсі достойне місце в графічному дизайні ХХІ століття займають альтернативні шрифти, нечитабельні та «вторинні» [6].

ШК сьогодні співвідноситься з візуальними образами повсякденності. Експерименти в галузі каліграфії посприяли переходу до пластичних видів мистецтв, а також до часових (синтетичних). У цьому процесі головний акцент робиться на дії, а творчим продуктом є процес [5]. Таким чином ШК все більше віходить від класичного поняття і перетворюється на нематеріальне, сприймаючись на чуттевому та візуальному рівні.

Новітні LED – технології – це ще один поворот у розвитку ШК в інтер’єрі, коли вона втрачає матеріальне існування, а існує за рахунок трансляції візуальних даних цифрових сигналів. Цей високотехнологічний процес наділяє ШК динамікою та швидкою зміною в часі [2].

В якості прикладу використання LED – технологій можна привести елемент оформлення інтер’єру неаполітанської станції метро Данте, яка відкрилась 26 березня 2011 р. Архітектор і дизайнер Гаэ Ауленті сприяла рішенню розмістити над ескалатором неонову інсталяцію – цитати із третього тому «Бенкет» Данте. Це витвір художника-концептуаліста Джозефа Кошута, який виконав цілу серію подібних робіт з цитатами різних авторів з допомогою літер, створених LED – технологіями.

Унікальні можливості завдячують сучасним електронним інструментальним засобам, можливості вкладати нові ефекти в свої образні рішення. Те, що було неможливим в епоху відливу літер із металу, сьогодні завдяки комп'ютерним технологіям стало реальним. Дуже важливий момент, який дозволяє виділити четвертий напрямок історичного розвитку ШК в дизайні інтер'єру, – це можливості створення динамічних композицій.

Технологічний процес спростилися і став доступнішим, а вимоги до дизайну ШК зросли. Задля того, щоб відповісти вимогам часу, необхідні спеціальні знання, зокрема історії розвитку ШК, шрифту, як платформи, на якій вибудований подальший розвиток, як основа, без якої неможливо розвиватись далі.

Висновки. Визначено основні чотири напрямки історичного розвитку ШК в дизайні інтер'єру:

1) Перший напрямок розвитку ШК в дизайні інтер'єру в контексті історичного розвитку пов'язаний з особливостями матеріалів, на яких вони створювались, і характеризується як монументальний, що пов'язано зі специфічними якостями матеріалу. Поява нових технік, окрім висікання та вирізання, була неможливою через відсутність розвитку матеріальної бази даного періоду. Особливістю першого етапу розвитку є створення клинописних композицій. Формоутворення ШК базується на прямій лінії.

2) Другий напрямок розвитку ШК в інтер'єрі визначається можливостями використання фарби та пензля, що спричинило виникнення криволінійних композицій. Шрифт ускладнюється, присутня декоративність. Основною характеристикою напрямку є рукотворність процесу створення ШК в інтер'єрі. Формоутворення ШК базується на кривій і прямій лінії.

3) Третій напрямок використання ШК в інтер'єрі характеризується завдяки розвитку нових технологій ХХ ст. Ускладнюється саме композиція. Формоутворення ШК базується на геометричних перетвореннях.

4) Четвертий напрямок визначається можливостями топологічної трансформації літер, запропонованих динамічною

композицією сучасного мистецтва, завдяки розвитку інноваційних технологій, що визначаються сучасними комп'ютерами та LED – освітленням. Основа формоутворення ШК – топологічна трансформація.

Все це сприяло активному розвитку шрифту, застосування все нових ефектів при створенні його образного рішення, а також образного рішення інтер’єру на його основі.

Перспективи подальших досліджень. Початок ХХІ століття різко виділяється використанням нових технологій в оформленні ШК і активізацією їх використання в інтер’єрі. Цікавим являється визначення особливостей використання ШК в інтер’єрах різних типів приміщень.

Література

1. Дворцы. Сады. Усадьбы. Ред. группа О. Елисеева, Т. Евсеева и др. М.: Мир энциклопедий Аванта+, Астрель, 2012. 447 с.
2. Коваль Л. М. Композиційні домінанти у формуванні смислових груп проектно-образних рішень освітлення предметно-просторового середовища засобами LED-технологій // Теорія та практика дизайну: зб. наук. пр. К.: «Дія», 2015. Вип. 7. С. 83 – 91.
3. Лоукотка Ч. Развитие письма. М.: Издательство иностранной литературы, 1950. 320 с.
4. Пайл Дж. Дизайн интерьеров: 6000 лет истории. М.: ACT Астрель, 2006. 559 с.
5. Чжоу Чен. Китайська каліграфія: від традиції до практики застосування в сучасному дизайні: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2016. 21с.
6. Шрифт как основа графического дизайна. // «Дизайн-класс» URL: <http://design-class.com.ua/blog/graficheskiy-dizayn/shrift-kak-osnova-graficheskogo-dizayna> (дата звернення 09.08.2017)
7. Яремчук О. М. Художньо-творчі аспекти проектування аркушевих шрифтових видань / О. М. Яремчук // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. Х., 2014. № 1. С. 39-45.
8. Steven Heller, Seymour Chwast. Graphic Style. From Victorian to New Century. New York: Abrams, 2011. 316 p.

References

1. Dvortsy. Sady. Usadby. Red. hruppa O. Elyseeva, T. Evseeva y dr. M.: Myr entsyklopediy Avanta+, Astrel, 2012. 447 s.

2. Koval L. M. Kompozitsiini dominanty u formuvanni smyslovych hrup proektno-obraznykh rishen osvitlennia predmetno-prostorovoho seredovyshcha zasobamy LED-tehnolohii // Teoriia ta 84

- praktyka dyzainu: zb. nauk. pr. K.: «Diiia», 2015. Vyp. 7. S. 83 – 91.
3. Loukotka Ch. Razvyyte pysma. M.: Yzdatelstvo ynostrannoi lyteratury, 1950. 320 s.
4. Pail Dzh. Dyzain yntererov: 6000 let ystoryy. M.: AST Astrel, 2006. 559 s.
5. Chzhou Chen. Kytaiska kalihrafia: vid tradytsii do praktyky zastosuvannia v suchasnomu dyzaini: avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznavstva. Kharkiv, 2016. 21s.
6. Shryft kak osnova hrafycheskoho dyzaina. // «Dyzain-klasc» URL: <http://design-class.com.ua/blog/graficheskiy-dizayn/shrift-kak-osnova-graficheskogo-dizayna> (data zvernennia 09.08.2017)
7. Iaremchuk O. M. Khudozhno-tvorchi aspekty proektuvannia arkushevych shryftovykh vydan / O. M. Yaremchuk // Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii dyzainu i mystetstv. Mystetstvoznavstvo. Arkhytectura. Kh., 2014. № 1. S. 39-45.
8. Steven Heller, Seymour Chwast. Graphic Style. From Victorian to New Century. New York: Abrams, 2011. 316 p.

Аннотация

Кузнецова И.А., Лильчицкий О.В., Гегер А.Д., Ус В.Ф. Особенности направлений исторического развития шрифтовых композиций в дизайне интерьера. В статье рассматриваются особенности направлений исторического развития шрифтовых композиций (ШК) в дизайне интерьера. На первом этапе развития ШК человек пребывал в поиске наиболее качественного средства передачи информации. Таким средством стало письмо. Единственным требованием к материалу и средству нанесения была долговечность, что и обусловило особенности первого направления в развитии ШК в интерьере. Во втором направлении исторического развития ШК прослеживается существенное развитие именно материальной базы средств и способов нанесения надписей. Проявляется стремление к красоте во всем, что окружает человека, в частности в интерьере. ШК определяются возможностями использования краски и кисти. Появляются криволинейные композиции. Появляются сложные шрифты. Третье направление отображает сущность бурного технологического развития. Появление новых средств для создания ШК позволило создавать образные решения, которые способны делать жизнь человека более удобной. В четвертом направлении ШК способны развиваться в пространстве и во времени, наделены динамикой. Средством для создания ШК стали компьютерные и LED – технологии.

Ключевые слова: шрифтовая композиция, интерьер, направление развития, письмо, материал, инструмент, технология, инновация, компьютерные и LED – технологии.

Abstract

Kuznetsova I., Lilchitskiy O., Heher A., Us V. Features of directions of historical development of font compositions in interior design. Features of directions of historical development of font compositions (FC) in interior design are considered in article. At the first stage of development of FC the person stayed in search of the most qualitative transmission medium of the information. Such means of a steel of a letter. It has allowed to transfer quickly messages thanks to system of coding and decoding of symbols. The durability was the unique requirement to a material and drawing means. It has caused features of the first direction in development of FC in an interior. Formation of form of FC is based on a straight line.

Essential development of material resources of means and ways of drawing of inscriptions is traced in the second direction of historical development of FC. Requirements of the person are not limited by unique requirement of a survival. Therefore the aspiration to beauty in all environment of the person, in particular in an interior, is shown. FC are defined by possibilities of use of a paint and a brush. There are curvilinear compositions. The direction is characterised by occurrence of difficult fonts. Formation of form FC is based on a curve and a straight line.

The third direction displays essence of rough technological development of XX century. Occurrence of new means for creation of FC has allowed to appear to figurative decisions which are capable to influence the person, to do life more convenient. Formation of form of FC is based on geometrical transformations (without dynamics).

The fourth direction was beyond usual representation of the person about use of FC in an interior. FC are capable to develop in space and in time, are allocated by dynamics. They are not limited by a plane, a material resources. Means for creation of FC became computer and LED - technologies. The world which promptly develops towards information, has strengthened requirement of the person for personification of personal space. FC steels one of tools for satisfaction of such requirement. A basis of formation of form of FC is topological transformation.

Keywords: a font composition, an interior, a development direction, the letter, a material, the tool, technology, an innovation, computer and LED - technologies.

Стаття надійшла в редакцію 30.01.2018 р.

Стаття прийнята до друку 01.03.2018 р.